

prešlo prijateljstvo z Nemci v kri in celo „Slov. Narod“ je moral to priznati. Naš list je zmagoval! Govornik omeni še Številke, ki so objavljene v „Zgodovini naše stranke“ (1. in 2. št. t. I.). Te Številke so nam dokaz, da je mogoče in potrebno, vstvariti organizacijo proti prvaškemu klerikalizmu, ki bode panslavistično misel premagala in duhovne prisili, da rabijo cerkev le za vero, nikdar pa za politiko. In to naj stori današnji zbor! (Odobravanje).

Zastopnik iz Velikoveca je pojasnil, kako lepo se je pričel razširjati „Štajerc“ tudi po Koroškem. Pojasnjeval je potem koroške razmere in omenil, da se zbira vedno več pristašev po „Štajercu“ zastopnih načelov. Zahvaljuje se, da je naš list tako izobraževalno nastopal. Veseli ga, da se stori drugi korak, namreč združitev pristašev napredne misli v posebni stranki. Najprišrčnejše pozdravlja v imenu koroških naprednjakov to veleposembno zborovanje (Odobravanje). (Naprek pride)

Politični pregled.

Državni zbor. 23. p. m. je bila v zbornici podrobna debata o zvišanju duhovniških plač. Na prav jezuitiški način se je vzbudil predlog, da se sprejme pod novo postavo tudi klošterske duhovne (!). Potem so sprejeli slavnost poslanici zvišanje duhovniških plač tudi v tretjem branju. Zbornica se je pečala potem z vojaškim kreditom, katerega so delegacije že sprejele. 24. p. se je nadaljevala ta razprava. Tudi se je govorilo o nojnostenem predlogu glede takojšnje rešitve rekrutnega kontingenta. Poslanci so opozarjali zoper na slučaj dragonerja Bernegega in so zahtevali ojstro kazeno za regimentnega zdravnika Šwatona. Tudi so zahtevali, da pride oddelej vojni minister v zbornico in odgovarja na interpelacijo. — 26. p. m. je sprejela zbornica predlog glede ureditve prometa na morju v Dalmaciji in glede brazilijskega morskega prometa. Govorilo se je potem tudi o lokalnih železnicah. 28. p. m. je imela zbornica zadnjo sejo. Ministri so odgovorili na razne interpelacije. Zbornica je rešila še nekaj sprememb pri nadodisih in pri najvišjem sodnem dvoru, ter odobrila poročilo odseka glede zgradb v tržaškem pristalu. Potem je vstal predsednik Vetter ter imel zaključni govor. Z „živin“-klici na cesarja se je zbornica razila. Stara državna zbornica je mrtva, — naj živi nova!

Zvišanje duhovniških plač je torej sklenjeno; ramjan je bil odpor naprednih poslancev, klerikalni vpliv na umirajočo zbornico je zmagoval. To je 3. zvišanje duhovniških plač od 1. 1885. V tem letu je zvišala država svoj donesek k duhovniškim plačam z 1 milijon goldinarjev, l. 1897 pa z 4 milijonev kron. Leta 1905 pa je zahtevala vlada celo 9% milijonev kron, katero sveto pa se je vendar znižalo na 4 milijonev in 800 000 K. Blizu 5 milijonev kron na leto bodo države torej duhovnikom več plačevali. Ali so dohodki avstrijskih narodov res tako veliki, da jim smo vrla nalogati vedno večjih bremen? Poglejte življenje kmetovo in premislite, da naravnika hipotekarni dolg z vsakim letom zamli one. Vlada pa, ki ima za duhovne vedno odprto možnost nima za kmeta ničesar. Za malo obtrnijo daje vlada nštih 300.000 K. za delavce niti 700 000 K. za farje pa 5 milijonev na novo! To mora razburiti tudi najpohievnejše ordice. Cerkev pa ne daje ničesar za svoje duhovne. In vendar poseduje cerkev ogromno premoženje. L. 1835 je znašalo cerkevno premoženje 114 milijonev kron, l. 1905 pa že velikansko sveto 1000 milijonev kron! Koliko posedujejo posamezni škofje in nadškofje, o temu niti ne govorimo. Zdi se nam torej, da bi bila dolžnost cerkve, pomagati tistim duhovnom, ki imajo baje pre malo dohodka. Dolžnost države pa bi bila, pomagati kmetu, obrašču in delavcu. Ali — zbornica se zato ni brigala in je sprejela novo zvišanje duhovniških plač. Plačajte torej teh 5 milijonev kron, trpiši avstrijski, — za plačilo vas bodo politikujoči farji raz prisneče povali.

Posl. Wastian in nova vinska postava. Kakor smo že poročali, je sklenila zbornica novo vinsko postavo, ki ima polno napak. Posl. Wastian

je imel ob tej priliki govor, v katerem je zahteval zboljšanje postave. Le par besed iz tega izvrstnega govora naj omenimo. Po novi postavi sme vinni dodati alkohola vinogradnik, prvi kupec, vinski trgovec in naposled še krčmar; vaskokrat se sme dodati samo 1 volum-procent. Ali po postavi dobri vino vendar 4 procente, kar je toliko kakor 7% sladkorja; dodatek sladkorja pa prepoved postava! § 5 nove postave sicer dovoli dodatek sladkorja (cukra), ali le z oblastnim dovoljenjem. To dovoljenje pa pokvari lahko dobro imel celih vinskih krajov, ker pride v javnost. Na ta način se bodo postavo preziralo in nimata tedaj nobenega pomena. Za naše kraje bi bilo prepoved dodatka sladkorja nezmerno škodljiva. Pridelo leta, ko ima naš mošt 16 in več kvalitne, sladkorja pa malo. Ali naj ta mošt v jarek zlijemo? Največji kemiki so dokazali, da dodatek sladkorja ne škoduje itd. Posl. Wastian je predlagal, naj se postavo šele zboljša in potem sprejme. Ali vecina je bila proti temu. Tudi kaplan Korošec je bil proti in je glasoval za postavo, ki bode nezmerno škodovala našim vinogradnikom.

Deželni zbori ne bolejo sklicani pred novo državnozbornsko volitvijo. La češki deželni zbor se snide 18. svetčana, da reši volilno preosnovno.

Velika preosnova — gotova! Včerajšni uradni list „Wiener Zeitung“ objavlja od cesarja sankcionirane zakone glede sprememb volilnega reda. Obenem razglasa cesarski patent, ki razpušča staro zbornico. S tem je ta vele-pomembni boj dokončan!

Novi državnozbornski volitve na podlagi splošne in ednake volilne pravice se bodo vršile 7. majnika, oziroma volitve pa 14. maja. Tako poročajo listi.

Avstrijski tehak i. 1905. V tobakovem dimu so zapravili Avstrijani l. 1905 skupno čes 234 milijon kron. Država je imela od tega kadena čistega dobička za več kot 145 milijonev kron in je tudi premoženje tobakovega monopola zraslo za več kot 6 milijonev kron. Vse to v dimu . . .

Ogarski minister Polonyi je odstopil. Kakor smo že zadnjih poročali, je dvignil Hilmose proti ministru gorostasne obtočnosti. Ministrus se je očitalo, da je slepar, da se je udeležil tativne da je po krivem prislegel, da je bil agent slaboglašnih hiš itd. Tožiti se boji in tako je padel ta minister, ki je prav znaten za madžarske razmere!

Volitve na Nemškem. Kakor znano, je razpastila vlada nemški „Reichstag“ (drž. zbor), ker se je večina izjavila proti njeni kolonialni politiki. Zdaj so se vršile nove volitve in lahko se trdi, da je doživel nemška socialna demokracija prvi vedji poraz. Izvoljenih je bilo 237 poslancev, medtem ko je treba 160 otih volitev. Med izvoljenimi najdemo: 89 članov klerikalnega centruma, 41 konzervativcev, 29 socialnih demokratov, 20 nar. liberalcev. 18 Poljakov, 10 članov državne stranke itd. Dosej so izgubili socialisti 20 sedežov. To je prvi veliki poraz te stranke.

V Belgradu poka... Na dvoru srbskega kralja Petra se pripravljajo resni dogodki. 26. t. se je pojavila buda razstrelba smodnika (pulver) v Konaku (kraljevi palas). Srbska vlada sicer razglasa, daje bila to le „nesreča“, ali nikdo temu ne veruje. Vsekakor so poročila iz Srbiji vedno bolj vznemirljiva. Petra preti usoda Aleksandra . . .

Dopisi.

Nekaj o prvakinjih v Brežicah.

Brežice, prosinca 1907.

Povedati hočemo slov. prebivalstvu brežiškega okraja, ki je dojšči vedno živel v prijateljstvu z nemškimi mestčani, kakšni so hujskajoči „voditelji“ prvaške stranke in kakšna je njih preteklost.

Pridemo z Andrejem Levakom, p. d. Joras, ki je bil rojen kot nemški sin rovnega delavca Oštrelja v Žukovi. Ieušil se je trgovstvo v Brežicah in Celju postal komi pri pokojnemu trgovcu Tiber v Celju, ki pa mu je pokazal vrata zaradi njegove ljubezni do tuge lastnine (glej „Deutsche Wacht“, št. 11, l. 1902). Levak je potem pastil trgovstvo in postal agent

ljubljanske pogorelske banke „Slovenija“. Tudi na tem polju si ni prislužil lovorič in prišel je nazaj v Brežice. Nikdo ga ni pogledal, celo takratni pošteni Slovenci ga niso hoteli videti na svojih sestankih. Napravil je pa vendar razna „znanja“ in imel tudi tako „znanje“ s takrat še omoženo soprogo nemškega mesarja Linoierja, ki mu je uredila papirno trgovino. Po smrti tega v obči spoštovanega mesarja, je moral Levak svojo dobrotnico ozentiti in je prišel na ta način do preje nemškega posestva; žena je umrla, Levak je pa postal hipom „veleposestnik“, ravnatelj posojilnice, okrajni načelnikov namestnik, načelnik čitalnice itd. Poročil je potem zopet dekleta iz nemške družine in je postal na ta način član prvaškega „generalštaba“; preteklost in celjski dogodki so bili pozabljeni!

Drugi prvak je Jos. Agreš, bolje rečeno Al-greš iz Kapelle. Pri vojakih je postal hitro „feldwebel“, prišel potem v kadetno šolo v Sarajevi in bil tako skrben za nekoga gojenca, da mu ni pastil niti njegov denar porabit, temveč je to sam storil; okradel je torej svojega tovarisa (glej „Deutsche Wacht“ št. 121. 1902); v temni sobici je premisleval o tuji lastnini. Po končani prostovoljni in neprostovoljni vojaški službi prišel je v svojo občino. Ali v Kapeli niso znali oceniti njegove čednosti. Prišel je torej v Brežice in zopet so bili danes tako sovražni Nemci tisti, ki so mu pomagali; nabirali so denarja za nj, da si je mogel obleko napraviti. Ostal je v Brežicah in je zdaj sollicitator v pisarni vsemogučnega dr. Ivana Benkovića. Seveda je had prvak!

Tretji v tej zvezzi je Mihal Balon, ki je prišel kot pastir k svojemu nemškemu stricu Joh. Janetiču. Stric je dal fanta v neko vinogradniško šolo; to šolo pa je moral neprostovoljno zapustiti. Po smrti stricovi dobil je del tega nekaj nemškega premoženja in hoče iz hvaličnosti zdaj vse Nemce podreti. Daščevni velikan sicer ni, briga se bolj za želodec in mora plasti kakor drugi zvigači. Mot je ordonanca prvaškega „generalštaba“ in kot tak razstavlja rdeče listke, ki pridigajo sovražstvo proti Nemcem. Pri temu se je enkrat že prste osmodil.

Četrти v tej čedni družbi je Benjamin Knajaj, višji župan v Raibenhuru in bivši oskrbnik nekoga hrvatskega posestva, na katerega se pa ne spominja prav rad. Danes je mož tajnik „Posojilnice“ in desna roka prvaškega generala dr. Benkovića. Mot se je na Hrvatskem veliko pričkal, čeprav so mu oditali razni listi razne stvari. Na vsak način spada v družbo junakov Levaka, Cgreša in Balosa.

Peti pa je svetovno znani čedni doktor Josip Strašek, tega mota je puštil neka nemška družina v Gradec Studirati; zavesal se je zato, da porodi hti. Dzial je besedil in ima tudi taščo pri sebi; s temi dvečami ženskami mora vedno nemško govoriti. Mot bi bil dober zdravnik, ko bi na hotel biti preveč duhovit. Posebno ljubi svojega očeta, starega revčka, ki je večinoma v bolnicah in katerega troške note plačati premožni sin; baje je imenoval tudi svojega lastnega očeta „starega psa“. Lep sin in vreden svojih tovarisov!

Sesti tovaris je vragojitelj mladine, učitelj Nace Zupan; mot je bil nekdaj pri sedanjem njegovi ženi učitelj in zato jo je pastil štanjer, ona ga pa imenuje zato večkrat „prasič“. Poletju je ta možkar vedenoma direktor kopelji Čatež; postal bi tudi rad šolski vodja utravistične šole v Brežicah, pa je preprezen tem zato. Ta vragojitelj spremja poštenjaka Balona po njegovih potih.

Na sedmem mestu stoji c. k. deželnosodni svetnik Jos. Sitter. Ko je prišel pred 13. leti kot sodni adjunkt v Brežice, iskal je edino nemško družbo, ker mu po njegovih lastnih besedah „slov država ni dopadla“, češ da je bila „preveč mešana“. Ob neki volitvi pa se mu je snelo kinko razlike in se ga moralno prisili, poiskati si drugo družbo. Ko je postal čes leta okrajni sodnik v Brežicah, hoditi prišel je edino v „Nar. Dom“ in je sklenil prijateljstvo s preje označeno, pač tudi „mešano“ družbo. Zato ga je imenovala občina Zakot svojim častnim članom.

Omeniti nam je nadalje c. k. včitninskega uradnika Simona Wutta. Mot ima grozno jesen na vse kar ni prvaškega in je bil zaradi tega

je prestavljen. Zakaj si Wutt ne pomaga? Odide naj v prelepo Kranjko, tam se mu srce ohladi. Saj je vendar škoda, da zapravila svoje nezmerne talente v jezi nad nemškimi napisi v Brečicah.

Iz Celjskega okraja. Štrena se je zmešala, kaj bo pa žej? Duobus certantibus, tertius gaudet. To je: Kadars se dva prepriata, se tretji smeji. Prva dva sta narodna stranka od 8. dec., ter kmeca zveza od 20. pros. pod vodstvom črne Koroščeve duše; tretji pa je „Stajerc“, ki se obema od strani smeji. Komaj je narodna stranka začela svoje peruti razstegati, že je mariborska črna počast kakor strela vmes vdari. Toraj tako je sloga med Slovenci! Zaločno. Far pač hčete brezpogojno vladati in zapovedati, dokler ima še zaslepjene očeve za sabo. Pa prav se zgodi narodnej stranki, seveda v prvi vrsti odvetnikom, ederuhom in kleidplaznim klerikalnim učiteljem, ker se je toliko let dala od duhovske strani za nos voditi. Kakor so bili vsi liberalci pri goljuhu in hudočeliku Kozemna slepi, tako tudi proti duhovnom z rogom. Ti pa, zmagojoči Stajerc, bodo ponosen, ker jim delaš od novega leta vedno veči strah, tako da Narodni List priporoča od 24. jan., ker jim že voda v grlo teče: „Pastimo Nemce raji na miru, in bojudimo se Slovenec za Slovensca“. Prav imate, a pozno ste prišli na pot spoznanja.

Učitelj.

Sp. Puškava. Kratko pred Božičem sem šel mimo cerkev sv. Trojice v Zg. Puškavo. Nakrat zasišim iz kapelje grozno ropotanje, da se je celo poslopje trčalo. Pozneje vprašam znance, kaj pomeni ta ropot. Povedal mi je, da si je uredil župnik Wiedmaier v kapelji umetni milin za lastno rabo. Ta milin pa je želel parna ali vodna moč, temveč dvoje mladih dekle! Ljudje se pritožujejo, da bode župnik vse lepo kapelijo pokvaril, in mislijo, da bi bila z ta milin tudi kakšna šupa dobra ali pa skoraj prazni hlev. Ali ni dosti ljudi, ki nisanjo v tej hudi zimi postene strehe čez glavo? Kaj pa sestre Serbel, ki stanojujo že celo zimo v neki šupi poleg stinjskega hleva, ker ni dobiti stanovanja. Ali za take starci se župnik ne briga. Bolj se briga za zlorabo pridike. Vecko nedeljo skoro pridiguje o politiki in „zatiranju“ duhovščine na Francoskem. Pred kratkim pa je napravil še posebno pridigo proti „slabim“ časnikom. Rekel je, da se naj take časnike takoj nazaj pošlje. Ali ker se ti, ljubi „Stajerc“, nikomur ne vsiljuje, pač ni fajmošter tebe misli. Kmetje svetujemo župniku, naj pusti politiko v cerkvi, ker drugače bode om krv, ako „vera peča...“

Iz Žalcia. Naš nov parlament ali občinski zastrop je sestavljen. Po svoji pretežni večini ostal je črn, — da še nekoliko bolj črn, nego je bil njegov prednik. Po dolgotrajnem pritoževanju spoznala je oblast, da je v odigrid številu volilcev treba ponositi število občinskih zastopnikov na 18. Napredna stranka nima vraka biti vesela izida teh volitev, kajti s pomočitvijo mandatov ponosili so se tudi zastopniki črnih klerikalcev. Oglejmo si naše občinske zastopnike nekoliko na drobnej! V 3. razredu se posebno odlikujeta brumni Janez Skok iz Vrbje in vaskemar ponizni sluga L. Tratnik iz Zg. Ložnice. Od novo izvoljenega zastopnika Fr. Voha pričakujemo, da bode kakor dragod, moč na svojem mestu. 2. razred ima kot novega zastopnika hudega klerikalca Fr. Janeščka iz Sp. Ložnice; nadalje se nam na novo predstavlja farovski mesar Joško Balšić iz Vrbje, kateri se pač mora še veliko učiti. Tudi svojega starega prijatelja Nabica s svojimi madjimi odmi in sladkimi našmemehm srečamo v tem razredu. 1. razred kaže nam malo predrugadeno lice; sicer nahajama takoj neizogibnega Fr. Robleka, že čez 70 let starega, že otrojčega župnika M. Korena in vedno farovšču vdanega Gorjupa; pa tudi en par kranjskih fantov imamo v tem razredu: Hodnika in Flajsa, izmed katerih posebno od slednjega zahtevamo, da bode vreden sovrstnik Hodnikov. Velika novost pojavi se je pa v osebi Antona Petričeka, tajnika južnosti hmeljarškega društva, viničarja Hausenbichlerjevih vinogradov, učna nadzorstva Savinske pospolitine v Žalcu in sličnih zavodov, kateri gospod je tudi ob svojem prostem času nadučitelj Žalske ljudske šole! Sedaj vemo, zakaj deli gospod

Petriček svojo učenost samo v nižjih razredih, dočim poriva „fraje“ v višje razrede! Da je tudi zelo olikan g. Zupanc še občinski tajnik, ni potreba še posebej povdarijati, kajti „gliha vključi štriba“.

Iz Bizejskega. Naš kaplanec Gril je pozabil na izrek Izvelčarja: pustite male k meni... Pred kratkim je opazil dečka Rihtera (iz 1. razreda) po ledu drasti. Ko pride deček v šolo, zagrabi ga kutar za lase in mu jih celo pest izpuli. Deček ode je šel nato k sodniji. A ko to kaplan izve, pride ves razjarjen v šolo. Neko deklec Gregi se je nasmehnihal; zato ji je zapovedal kaplan celo uro na hodniku klečati. Premisliši je: v tej grozni zimi je moralno dete na mrlzi opki klečati. Da se otrok lahko zdruje za celo življeno pokvari, tegu ni premisli po božni kutar. Sele vse časti vredni nadučitelj g. Skubic je rešil otroka, ki je bil že na pol trd veled mrazu. Tak je torej kaplan Gril! Oti misli, da je sodnik čez vse. Zato je 22. m. dejal: „Jaz sem gospodar od šole!“ Ali fante, motiš se prenato in kmalu ti pomagamo ter ti pokazemo gospodarja! Biveljčani smo si postavili šolo z ogromnimi troški 30 000 gold., ko si ti mlečobni kaplan še v srajčki skakal. In zdaj hočeš biti ti gospodar šole? Ali ako meniš, da bodes trpljil deco tistih kmetov, od katerih živši v brez katerih ne dobisati griljava kruha, — potem se drugače zmenimo. Na svjedenje!

Gutstajn na Koroškem. Ljubi „Stajerc“, naznamen ti, da se v naših fužinah še zopet fehta za cerkveno uro. Delavec naj daje in daje vedno naprej! Koliko bode uro veljala, tegu ne vemo. Stara uro bi bila tudi še dobra, aki bi jo popravili. Kdor pa zahteva novo uro, naj jo tudi plača. Mi fužinarji bi uro bolj pri cerkvi sv. Antona tik pokopališča potrebovali. Poleg to so fužine, 3 personalhansi, 2 uradniški, 1 magacin in direktorjevo stanovanje. V fužinah je skoraj ved prebivalstva nego v trga. In mi nima ure, aki ravno se jo nam že 23 let oblikujejo. Sv. Anton je spločno zapuščen; niti žegnanja ni enkrat na leto. Ljudje pravijo: po duhovnih je prišla vera gori in po duhovnih gro vera dol. Cerkevni ključarji se tudi nič ne brigajo. Politika jim je veliko ljubka. Župnik pa si jemlje take ključarje, ki delajo kar hočejo. Odkar imamo župnika Vaclava Valeža, da ni bilo „levit“-made. Spominjam se na svojo mlada leta; takrat so bili duhovni vse grugadni. Ali zdaj?

Star fužinar.

Iz Klobasnice (Koroško). Naša občina, dragi „Stajerc“, je „napredna“. Dokaz: odkar je kapelanoval pri nas znani Hojnik, dobili smo „teater“, „izobraževalno“ društvo, „Marijino“ društvo, podvojene občinske dokumente itd., — kaj hočeš še ved? Ta Hojnik je zdaj župnik pri sv. Jakoba, dobrih 5 ur od nas. Ali Klobasnica mu je tako priraslila k arcu, da ga vidit vedno tukaj, posebno kadar večba „igralce“? To je čudno, da se brigajo duhovni zdaj le za „teatre“ in „Marijine“ hčerke! In pri takih duhovnih se gode stvari, ki so obhalovanja vredne. Eso slavljati: Prinesali so otroka h krstu, ali župnika ni bilo, ker ima navado klativitevov iz srednjega veka. Dete je slabo, ali — hajd v dve uri oddaljeno Črno; pa tudi tam ni župnika doma! Torej zopet hajd naprej z slabotnim detetom. Baje se je dete šele v Prevalju krstilo; to je 6 ur daleč z vodom. Mras pa grozen. Ko so prišli domu, je bilo dete mrtvo... Duhovni pa se brigajo za „Rokovnjače.“ Po igri pa prirojajo „Marijine device“ pleš, da se bolj utrdijo v ljubezni in ohranijo čistost... Ved prihodnji!

Kmet.

Novice.

Volkovi v ovčji obleki.

Stara državna zbornica je izdhnila, starci poslanci so si atisnili roke in odšli domu, — nove volitve se bližajo! Državnoborska volitev v letošnji spomladni bode velepomembna. Pokažala bode resnično moč političnih strank. Za nas, ki živimo na Stajerskem in Koroškem, je stvar že danes jasna. Leta in leta so delali klerikalci, da ubijejo sihereni pojav lastne volje med ljudstvom, — leta in leta so vpli prvaki,

da so rojeni in poklicani „voditelji“ naroda. Pokazati pač nimajo ničesar, ti prvački klerikalci. Par dvojezičnih pečatov, par straničnih tablic, par napisev so prinesli prvački poslanci domu, da zamašijo lačne usta izstradanega ljudstva... Kaj ste storili, vi prvački poslanci?

Kako sto izvršili naloge, katero vam je izročilo ljudstvo s tem, da vas je vojilo? Kaj ste dosegli za tistih 20 K na dan, katera ste vtaknili v svoj žep? To vprašamo Ploj in Korosca in bratce... Odgovora seveda ne dobimo! Kajti ti gospodje ne židajo na svojo delo, marveč na ljudsko neumnost, ki bode pohlevno volila volka v ovčji obleki, katerega ji priporoča domači kaplan! — V tem znamenju pričenja novi volilni boj! Klerikalni prvaki se zanašajo na aparat svojih mešnarjev, fajmoštov, kuharic in kaplanov, na zlorabo cerkve, kajti — „kanclparsgraf“ je bil odkonjen! A vkljub temu se nam dozveda, da se bojijo prvački mogotci ljudstva in prihodnjih volitet. Jako čedee so namreč kandidature prvačkih klerikalcev! „Stari mebel“ klerikalne stranke na Stajerskem, profesor Robič, kandidira v okraju sv. Lenart-Ljutomer. Kaplan Korošec se bojni halotkih kmetov in kandidira v okraju Maribor-Slov. Bistrica-Konjuc; tisti hofrat Ploj, kateri je deviško-nedolica kot novorojenček, aki ravno se še ni opral Steinovih očitanj, izbral si je najzanesljivejši mandat v okraju Rogatec-Kozje. V brezkušnem okraju pa kandidira klerikalni dr. Benkovč, o katerem bi se dalo veliko pisati. Za okraj Ptaj-Ormač pa so postarli klerikalci svojega političnega „aufpac-kmet“ Roškerja, ki ima edino smačnost, da lite vsako kaplansko roko. Nadalje se potegnjeta za okraj Celje-Laško tisti Voutek, ki je pol tica, pol misli, za okraj Šoštanj-Sloven. Gradec pa neki profesor Verstovšek. To so klerikalni kandidati: 2 profesorja, 3 prvački advokativi in med njimi en bohat, nadalje 1 Laplan in „aufpac-kmet“... Res, aki bodo vti klerikalni „kmetaki prijatelji“ voljeni, potem mora naš kmet obogateti. Kaplan Korošec sicer ne ve, koliko hmelja prideva vinjenja dolina in je tudi zato, da zlige vinogradni svoje kisalo vino v jarek, mesto da bi mu dodal sladkorja, — hofrat Ploj sicer še ni dokazal, da ima še deviški „krancelj“, — o Boškerju še ne vemo druzega, kot da razume elegantno fariske roke lisati, — ali za klerikalne poslavane bodo ti ljudje že dobr!... Nova Spindlerjeva stranka sicer še ni imenovala svojih kandidatov, ali storila bode to kmalu. Za celjsko-laški okraj bode postavila menda tistega trbovljskega Roda, kateri se ne upa pred sednjo, aki ravno se mu je očitala naravnost brezčastna dejanja. In tako bodo šlo naprej... Volkovi v ovčji obleki bodo prihajali med ljudstvo in se prilisovali. Ali tudi mi ne boderemo spali za prdo? Tudi mi nastopimo in ojstra kot med padla bode naša beseda. Kmetasko zastopstvo kmeta! Dovolj dolgo smo delali prvačemu farju in advokatu tlako, zdaj se budumo!

Moje in tvoje! Prvački časniki posabijo velikokrat, da je med besednicami „moje“ in „tvoje“ precej razlike. Opetovanje smo že opazili, da n. p. ljubljanski „Slovenec“ kaz rad iz „Stajerc“ prepisuje. Ali prvački hberalci so v tem osiru ednaki. Pred kratkim šele je prinesel „Narodni list“ gospodarski članek, katerega smo objavili par številki preje v našem listu. Nam je sicer drago, aki se ponatiane naše gospodarske članke; ali časnikiška dobrostnost zahteva, da se tudi pove, od kje se dobi te članke. V zadnji številki smo objavili malo „Zajčjo povešticu“ iz Šenarje pri Jelšah. In ljubljanski „Slov. Narod“ jo prepis了解 dobesedno, brez da bi le namisnil, da jo je „Stajerc“ posnel. Gospoda, to se pravi — kralj!

Hvalijo nas... V 4. štev. piše „Nar. list“: „Nikakor ni pravila, prenizko („Stajerc“) stranke ceniti. Nikakor ni prav posmehovati se ustvariti tiakovnega društva in podcenjevati politično spretnost Linharta, dr. Delpina itd. Ti ljudje so nam lahko vlagli glede njih delavnosti...“ In potem priporoča „Nar. list“, naj „sedjo“ njegovi pristrani „v žep“. Nam sicer ni za prvačko bivalo. Ali take besede so zanimive, ker pojejo prvaki vedno, da smo na smrtni posteli. Ali mi živimo, živimo da je veselje. Živo! „Stajerc“!

Sveti bojkot. Res čudno, da niso zbes-

neli politikujoči duhovni že proglašili, da pride v nebes le oni, kdo bojkotira napredne trgovce in obrtnike . . . Ako prelistamo prvaške časnike, potem ne vidimo več druzega kakor le bojkot. Sramotno je to počenjanje in krvavo se boje mačevalo nad prvaki. Kaj ko bi Nemci sulico obrnili in ne kupili več od slovenskih kmetov niti polovnjaka vina? Kaj ko bi se res pričela ta nesrečna vojska, ki bi škodovala na vse strani? Ali do tega ne pride, kajti ljudstvo ima prezdrave možgane, da bi se pustilo zapeljati v take boje. Zato skoduje prvaški bojkot prav malo, — kajti prvaki se sami nanj ne ozirajo, — prvaki kupujejo in kupčujejo sami z Nemci, — le od ljudstva zahtevajo, da jim vrže zadnje groše v njih nenasitno žrel! In to vidijo ljudje. Hinavščino, ki smo jo opazili pri prvakih ob ustanavljenju Šol z nemškim podkonom, hinavščino, ki tiči v tem, da so prvaki proti nemščini v Šoli, svojo lastno deco pa vzgojujejo nemško, — ta hinavščina se ponavja i pri bojkotu. Sami potrebujejo Nemca, da kupuje pri njih, — ali ljudstvo nočjo pustiti to neposredno kupčijo. Prvaki bi radi, da bi štajersko-koroški kmeti nosili vsaki falirani „narodni štacnji“ svoje denarje, da bi zaupali vaskenku eleparju, samo da se imenuje „Slovenec“, — ali to se pač ne bode zgodilo. Kadars se gre za krvavo prislužene krajarje, takrat se neha politika, — in zato proč z roko, prvaški gospodje! Sicer pa naznanim, da bodoemo prideli najodločnejši boj proti pridigovanju sramotnega, breznačajnega bojkota!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Stara klepetuja „Domovina“, glasilo notarja Baša in „Štrumpfabrikanta“ Hribarja postaja nesramna, odkar so jo pustili liberalci na cedilu in odkar so jo pognali klerikalci v kot. Zdaj poenema klepetulja „Fihpos“, da bi si pridobila novih naročnikov. V 11. Štev. piše: „Štajerc“ mirne duše lahko laže, da ptujska šparkska pri Kaiserjevem pelomu ni nih zgubila, on lahko laže, da je n. p. Glas dober Slovenec. Sedaj pa farba naše ljudi, da bodo morali kmetje višje davke plačevati, ako zahtevajo slov. uradovanje“. To je vendar nesramnost! Dokazite, da izgubi ptujska šparkska le en vinar valed Kaiserjevega konkursa! Mi smo prinesli številke, vi pa samo psujete. Ven z dokazi! Nadalje dokazite, v kateri številki smo imenovali g. Glassa „Slovenca“. In kedaj smo govorili, da bodo kmetje ilije davke plačevali, ako uvedejo slov. uradovanje?! Rekli smo le, da bode prevajanje dopisov stalo denar in danes ponavljamo, da so storili županizg. radgonskega okrajnepostavnčin, ko so prinesli na kaplana Stuhcov slobode počete in so podpisali, kar ni bilo sklenjeno . . . Nesramna klepetulja v Celju zahteva, da ji povemo resnico v obraz. Od takih ljudi, ki izrabljajo po svojih fabrikah nedoletne otroke, — od takih zakotnih listih, ki lijejo danes klerikalcem pete, jutri pa pišejo, da se naj duhovniku v obraz pljune, od takih ničvrednih klepetulj, katere ne vpošteva najzbitejši človek, — se ne pustimo obrekovati. In zato bodoemo druge strune navili!

Prvaški poslanci. Kdor pravi, da prvaški poslanci ničesar ne storijo, ta se moti. Če veliko „delujejo“, Eso dokaz: Novembra meseca so sedeli v Gočekovi gostilni v Kojskem klerikalnem poslanec dr. Jankovič in drugi gospodje. Nапосled so se skregali in Jankovič je pokazal svojo ljubezen do bližnjega s tem, da je dal enemu gospodu klofuto. To pa se temu gospodu ni dopadlo in zato je dal klofuto z obrestimi nazaj. O, naši poslanci „delajo“ in „trpijo“ za nas, kadar jih kedo gorko okoli našes prisoli!

Roparski napad na zdravnika. Pred kratkim je prišel ponoči neznanec k g. dr. Stuhcu in dr. Trettlju in ju prosil, naj gresta z njim na Mestnem vrhu, kjer je baje njegova svakinja težko obolela. Omenjena dva zdravnika nista šla. Neznanec je šel potem k g. dr. Gregorecu in ponovil svojo prošnjo. Ta zdravnik je bil pripravljen in se je podal z neznanecem na pot. Ko prideva v Mestnem vrhu že nad uro pota od mesta, napadel je neznanec zdravnika z doljim nošem od zadaj. Le debela saknja je obvarila doktarja pred smrto. Razvili se je boj na življenje in smrt, v katerem je dobil zdravnik težki dve rani na levi roki. Ko je napadalec misil, da ima

zdravnik dosti, je zbehal. Orožniki so pričeli napadalca iskat in aretovali so tudi nekega človeka, ki živi ločen od svoje žene in ki je tako sumljiv, zlasti ker se vjemajo njegova čevljija s sledovi v snegu. Vsekakor bode preiskava do kazala, kdo in iz kakega vzroka je izvršil roparski ta napad. Nečuvana nesramnost pa je, da medejo prvaški listi krivdo na — naš list. Mi naj bodoemo odgovorni za napad! Nit tudi hinc dokaza ni, da bi bil napadalec naš pristaš, naprotino pa imamo dokaz, da je arstiran človek, ki je tudi brákone napadalec, bud prvaški klerikalec. Ko so ga namreč peljali v zapor, je zagledal nekje naš list in je zavplil: „Že zoper ta nemščinski list“. Sicer pa, prejšnji okt. zdravnik že pred 17. leti, ko še ni bilo „Štajerca“, oponzirjal svoje tovarše, naj ne gredo nikdar brez orotja na deželo Torej, prvaški klerikalci imajo ta surov napad na vesti! Navajeni smo sicer, da se nas dela odgovorne za vsako lopovstvo. Pred leti se je odstalo projektni naprednjaki, da so začeli Gregorcev dom. Ali kakor so takrat romali kaplan Korošec, dr. Brumen in urednik „Fihposa“ v inknu, tako so se vedi prvaki tudi zdaj v lastne svoje sanjke. Ne, ne, — ali klerikalci so krvni hudičelstvo! Iz certke stopajo hrvaški fantolini in že se mesarju z nožmi. Kdo je ariv te posamezovosti kakor tista nezadna prvaška gospoda, ki prediguje le svršito in boj in napadjanje?

Od skaličke žele v Ptaju. — v kateri vlašči nadučitelj Kankler, se nam posreča vedno novosti. Učitelj Kotar pride skoraj vsak dan prepozno v Šolo, kjer se seznam v kotni. Pred kratkim so prebivalci otroci pot, vendar ko je učitelj v gestilni divljenju vider, že so posledice Kanklerjevega regimeta!

Novo življenje struje (Nihensachinen) je en izvrstno in iz najboljih fabrik, je dobila firmata brata Szwitalsch v Ptaju. Oponziramo oldinistro na to!

Kaj je s tistem? Poročali smo v zadnji številki, da je utradil ūspac Bratčič v Turčinu vrhu čez 3.000 K. občinskega denarja. Do zdaj se ni oglasil noben prvaški list, da bi pojasnil to zadevo. Ali boste pokriti tata s platem „krščanske ljubezni“? Ljudstvo zahteva, da se kaznuje tata! Torej prvaški poštevajki, z resnico na dan!

Trboveljski poštenjak Roš se je pričel zvijati pod našimi udarci, kakor se svira črv, ako stopiš namj. Med razume, da ne bode mogel „preizirati“ naših napadov in da bode moral tožiti ali odstopiti. Tega pa se boji, pred poročnike ne mara, ker dobro ve, da ima grosso veliko masla na glavi. Ali mi imamo še drugih sredstev, da prisilimo Roša do odločitve! Na strankinem zboru preteklo nedeljo se je sklenilo rezolucijo, ki prosi delzelne poslance, naj spravijo zadevo na dnevnici red zbornice. V delzelnem zboru bode Rošek moral odgovarjati! Poštanjak Roš se peča zdaj s politiko. Odkar so namreč vsi ljudje izpozeli, da je igral vedno drojno vlogo, da je bil hinavec proti delavcem in hinavec proti gospodom, — od tega časa se je stvar predragačila. Roš ne prodaja več brastniški fabrik s svojo slabo kamnenje, od Roša se tod kruha več ne jeamlje, — Roš ingubi s tem okroglo 24.000 kron na leto, — 24.000 K nemškega denarja, katerega je vtaknil dolej v žep, vkljub temu da je tako zagrinzen „Slovenec“. To boli mota in zato se svira kot črv pod peto! Zato pa mu sklicavajo njegovi pajdaši „shode“, na katere prihaja redno dr. Gosak iz Celja. Zdaj pa vprašamo čisto prijazno gospoda Kučela: kdo plačuje dr. Gosak?! Poroča se nam, da dobiva Gosak vsakokrat, kadar pride „pridigovati sveto vojsko“ proti nemški Šoli, po 70 kron „odsodkovnine“!! Kdo plača ta stote? Ali se jih jemlje iz blagajne konzuma? Na to zahtevamo odgovor!... Končno se je pa Roš zaletel v uredbištvo novega lista v Celju in milo prosil g. Spindlerja, naj mu pomaga. In „Nar. list“ je objavil dopis, v katerem ne ovraže niti ene naše trditve, v katerem pa napada le našega urednika „Narodni list“ pape, da nosi g. Lenhart propadli strajk v javnost. To je laž! Ljubljanski so omenili glavnega krivca tega propada — Roša. „Nar. list“ piše nadajte, da je propadel strajk vsied nesolidnosti. Dobro, ali „podgane“ so bile veskoški Rošovi pojedali in Roš je poklical vojaštv-

da obvari te „podgane“. To smo pripravljeni — kakor vse naše napade! — pred sodnijo dokazati in ako nam odita zaradi tega „Nar. list“, da obrekujemo, potem pade to očitanje na ta list nazaj. Laž je tudi, da smo pisali proti Rošu, odkar je nasprotoval nemški Šoli. Ne, odkar je zaščitnik ubijalcev in odkar ima maslo na glavi. Totoko temu listu v odgovor. Noben klerikalni list bi si ne upal, podpirati korupcijo, hvaliti blato Roševega gospodarstva. Ako „Nar. list“ to storí, se sam sodi. Toliko za danes!

Tepeni kaplan. Pri občinskih volitvah v Kotredetu pri Zagorju ob Savi so punice kaplana in Čelenka prelasek in prekofutale. Ko bi ostal pri svojem brevirju, mesto da bi se vtrkal v politiko, ne bi dobil klofut od „nežnih“ ženskih rok.

Napadi na firme Stige, v Slov. Bistrici se ponavljajo v prvaško-klerikalnih listih. Ti napadi so nesramni, ali tudi prenemani, da bi se poščen človek z njimi pečal. Kdor pozna izborno Stugerjevo trgovino, ki je pravi vzor pametnega gospodarstva, ta bode imel edino „fej“ kot odgovor na te napade. Prvaki naj raje kritizirajo svoje propale „konzumne“ in „narodne“ Atacane.“

Iz sv. Antona v Slov. Gor. smo izvedeli, da se kaplan Lašbacher zoper giblje. Pred kratkim je napovedal v Šoli otrokom, naj tisti ostanjejo, katerih starci imajo napredne liste. In potem je otroki okregal in jim držal „prodgi“ o „slabih časnikih“. Baje nameščava Lašbacher tudi „kobado“ za „Marjine“ hčerke postaviti, ki bode stala 800 gold. Za stavbišče se že pogaja. Tudi je hotel osnovati posojilnico, katera naj bi bila vezana z klickalno zvezo v Ljubljani, pa nis . . . Veteranci v sv. Antonu dobijo lastno godbo, ki bude svirala v Veliko soboto in na Tešovo. Torej, kaplane Lašbacher, ie naprej, le delaj se bolj marljivo! Čembol udriha po „Štajerju“, temveč narodnikov dobivamo. Hvala ti, da odprsti ljudem oči!

Cedos bimo brez škafa je doživel v gostilni g. Korolika v Preostancih župan iz Radovljice. Prstel je na plesni vendek s svojimi paragi. Ali neka korajina omaonka ga je bernala, da je bilo veselje. Vkljub visoki oblasti, ki jo nosi ta sveti moč, se mu vendar opetovano kaj neprjetnega priperi; ljudje se mu radi smejojo, posebno kadar leži posluta, kako se zembla obrača . . .

Klerikalna „vrgaja“. V mariborski okolici se je hotel obeti zdar Anton Struc; pa mu je žena vrv odrezala. Ta človek je bude klerikalec in nasprotoval našemu lista. In vendar je hotel zapustiti 8 otrok! Lepa „vrgaja“!

Kuharica kolne . . . Kuharica v sv. Martincu pod Vurpergom je dejala: „Zdaj pa naj le „Štajerca“ hodiči vzame, zdaj grem v Lembah kot farovška kuharica, zdaj me ne bo več našel . . .“ Glej, pa smo te le našli, ti počudna junglavica, in našli te bodoemo i zanaprej, pa depriv se sklicuješ na hudaika!

V sv. Lenartu Slov. Gor. je bil izvoljen župan iz novega v obče spoštovani g. Jos. Sedmink; namestnik mu je g. H. Sollag, obč. svetovalec pa gg. Sarnitz in Heiter.

Pri obč. volitvi v Rogatu so bili voljeni v 3. razredu gg. K. Ferschnig, J. Bresinštegg, dr. F. Schuster in J. Smocny; v 2. razredu: Igo. Bresinštegg, Al. Gutman, K. Kolterer in Viktor Zgrosser; nadomestnika J. Einfall in L. Berg; v 1. razredu L. Holzinger, dr. Pavlitschek, J. Sporn in K. Wretal; nadomestnika: F. Pavaletz in A. Kollarz.

Tujiči v Mariboru. L. 1906 je prenodiilo v Mariboru 13.377 tujcev; od teh je bilo 5316 iz Štajerske, 5029 iz sosednjih delov in 2932 iz inozemstva.

Telo z dvema glavama je vrgla te danij krava posestnika Šerdona v Prelagu pri Šočtanju. Telje je bilo metro rojeno in ima tudi dvojno arce.

Tihotapstvo s svinjami. Oblast je prepovedala vse iz Hrvatskega zavlečene pradije kuge raznim občinam izvoz svinj. Te danij pa so dobili orodniki v Dobrovi pri Brežicah na Štajersko-hrvatski meji nekega krajiškega tihotapca (Amuglerja); zaplenili so mu vse pradije in ga izročili okrožni sodniji v Celju.

Poreča sedišče v Celju. Hlapec Alois Umek iz Montpreza se je imel zagovarjati zaradi uboja 25. nov. so se skrigli fantje v

Pinterjeri gostilni z nekim Vidom Zalokar. Obtoženec je vrgel pijanega Zalokarja parkrat obla. Valed tega so se zvečer zopet stehli in je sunil Zalokar obdolženca s škarjami. Umek je vzel nato težko poleno in udaril Zalokarja po glavi, tako da je ta drug dan umrl. Porotniki so zanikali vprašanje uboja in Umek je bil valed tega oproščen. — 24 letna dekla Amalija Cerenjak je bila obtožena detomora. Služila je pri posestniku Kvederju v Ačeninu pri Vojniku. Posestnik je opazil, da postaja tekla „debel“ in jo je odpustil. Kmalu potem je prišla Cerenjak po obleko in — „debel“ ni bila ved. Ljutje so govorili, da je porodila in otroka umorila. V nekem gozdu so našli tudi otroškega mrljica. Ali dekli se ni dalo detomor dokazati in je bila valed tega oproščena. — 8. maja p. l. ponodi je pridel goreti pri posestniku Arbu v Savčniku. Ljudje so rešili komaj življenje. Požara sumljiv je bil posestnik Martin Cede, ki je sovražil Arbu; ali takrat ee mu ni dalo ničesar dokazati. Potem pa je povedal Cede svoji ženi, da je začgal, žena pa je povedala drugi ženi in kmalu so orožniki za stvar izvedeli. Končno je Cede tudi priznal; bil je obsojen na 6 let težke in pogoštene ječe. — Ignacij Schmid, nekdanji trgovec in agent, je sedež se 5 krat zaradi goljufije v jeti. Osleparil je potem zopet celo vrsto kmetov iz Konjščake okolice in je dobil zato 18 mesecev težke ječe.

Novo telo so otvorili v Globokem pri Brežah.

Birmovec nabira po Trbovljah in Štorah rudarje za izseljevanje v Nemčijo. Knapi, buditte previdni in ne verujte vsako besedico!

Tatovi v Hajdinu. Pred tednom so tatovi v Hajdinu trikrat vložili i. s. pri g. Friedlinu, g. Klemenu in g. Vogrincu. Pokradli so več mesecov, žitit. v vrednosti do 200 K. Tatove so zasidli v osebah Markovića iz Hajdina, njegove žene in Geročnika.

Umrl je 23. prosinca v Bagoznicu g. Franc Šever, posestnik in zidar v 65. letu starosti. Pokojnik je bil naprednega misljenja in miroljubnega, poštenega značaja. Veliko mož se spominja pokojnika kot vrlega moča. *Naj mu bodo zemljica lahka!*

Morilec lastne matere. 23. p. m. je stal pred grabkimi porotniki 16-letni sin kočarski Franc Kaiser iz Riase. Umoril je zavratno svojo mati z dolgim nožem in ukradel potem 120 K ter zbežal v grad. Tadi je izvršil že preje razne tativine. Pred sodiščem je izjavil, da je umoril mati, da bi si kupil kolilo. Za umor je dobil 15 let težke ječe.

Umrl je 28. p. m. 32letni g. Jos. Heller v Ptaju na težki srčni bolezni. Pokojnik se je ravnokar še etabliral in otvoril knjigovozničko ter prodajalno papirja. Nemila smrt mu je onemogočila nadaljnje delo. R. i. pl. — Omenimo, da se bodo papirna trgovina in knjigovoznica v Ptaju (Fačbergasse poleg male kasarne) tudi še zanaprej peljala.

Z dinamitno patrono se je igral kočarski sin Johan Otorepec iz Brešovca pri Bogatu; patrona se je razstrelila in mu odtagala dva prsta.

Roko zemlji se je znani prvaklji kapelan Čematar v Tebarjih.

Zmrznila je Šivilja Juvandič, ko se je vrnila iz neke vase v Starovo pri Vidmu.

Samomer vojaka, V Gradišču se je ustrelil neki četovodja (Zag-führer) v Dreihakenkaserni. Zdravnik upajo, da ga redijo.

Ustrelili se je v Ptaju slikar Morely. Bil je takoj mrtev.

Iz Koroškega.

„Naš čolnič otmimo“. To besedo je ispregorovil pokojni pesnik Gregorčič, katerega so prvački klerikalci ubili in — to besedo rabi zdaj politični pogorelec Grafenauer. V 4. štvrtni „Mura“ je napisal članek „Naš čolnič otmimo“. Članek je sakrabsko lep! Samo zlaganje je od začetka do konca. Grafenauer pravi, da so prvački „občudovanja vredni verski, gospodarski in narodni maledomi“. Kdor je to čital, je močno kihnil. Torej doktarček Brejček je „občudovanja vreden“, monsgaore Podgorc je „mučenik“, odstavljen zelenički uradnik Etar je tudi „mučenik“ in — zopet smo kihnil. Ali nešred-

ni „mučenik“ Grafenauer, ali jeste vsak dan žganje in močnik in nezabeljeni krompir ali kaj, da ste taki „mučeniki“, da se celo nam smilite? No, „mučenik“ Grafenauer je tudi zgodovinar in pravi, da so „naši pradedje zidali na skalovju nemškim vitezom gradove“. Hm, hm! Naši pradedje so tudi zidali bele smostane, farške kasarne, in — zidajo jih še danes, dragi „mučenik“ Grafenauer... Potem kriči Grafenauer naprej: „Smrt Slovanu je želja Nemca!“ Hm, hm! Vi, Grafenauer, kje ste pa dobili svoje ime? Zdi se nam, da je to ime prenesteno malo „slovensko“. Sicer pa — nemški listi ne pišejo nikdar tako strupeno proti Slovencu, kakor „Mir“ — katerega imenujejo Korošci „Slepirja“ — proti nemškemu sosedu! Ali — mi se poznamo. Tukaj se ne gre za slovenščino, temveč za šepe, za denarni žakelj raznih prvačkih „mučenikov“... Potem pa prične Grafenauer v svojem članku pljuvati ogenj in žveplo na slovenske koroške kmete. Tako jih ošteva, kot da bi bili smrkvaci! Prepričani smo, da bi Grafenauer marsikaj doživel, ko bi ne sedel v varnem zavetišču! Kmet se ne pasti psovati od škrica! Na koncu svojega članka pa govorita ta „mučenik“ Grafenauer o „nemčurški faloti“. In to je podla nesramnost! Vi, Grafenauer, kdo je „nemčurški falot“? Ali so to pošteni Korošci, ki so naprednjaki in se ne puste komandirati od farških kuharic in požrebnih prvačkih avdokatov? Kdo je „nemčurški falot“? Dokler na to ne odgovorite, vam povemo resno v obraz: Nesramnež, lump je človek, ki se dela „inteligentnega“, ki pa psuje svoj lastni narod s „faloti“ — lump je, ki se ne upa dokazati, kar govoriti. Fej!!!

Vbogi „Mir“ javka in joka, da je že 5. teden po novem letu in vendar mu še 3 četrtnine narodnikov ni plačalo naročnine, ju celo inzerate ne plačujejo... To je res smola! Zadnjič še je očital „Mir“ našemu listu, da „fehta“ denarje, ako ravno ni mogel dokazati „Stajercu“ niti vinarja dolga. In zdaj — joka: tri četrtnine narodnikov „Mir“ ne plačajo: menda zavijajo v ta papir le krvave klobase. Vbogi, resni „Mir“, nas pa bombardirajo narodniki z novimi naročnimi, da naš upravitelj komaj delo izvrši. Vbogi, „Mir“! Zapri kamnico, kaju hudočni Korošci te res ne marajo... .

Šhad v Podšinji vasi, na katerem so razjarjeni kmetje prelasi duhovniškega hujaka, je spravil prvačko-klerikalne liste ob pamet. Ali hujskanje ne more imeti drugih posledic! Sicer pa zdenes napredni list „Freie Stimmen“ pravo besedo, ko pravi: „Kaj je bolj obojevanja vredno: ako se pokaze tujemu duhovniškemu hujaku vrata, ko je večino naročnih žalil, — ali pa ako stopi človek z zlatinsko roko na novi grob blidnega, da istraža zadnjo darilo načetnikov, krije na grobu, iz semije, ker nosi nemški napis? Tako se je zgodilo leta 1906 v Podgorju.“ Res, ako se tisti kmestje, kateri so prijeli hujskajočega farja za utesa, sami „ropari“ in „davčki“, kakor piše „Mir“, — kaj so potem tisti, ki omadejajo celo grob iz poštnega sovraštva? Grob je celo divjaku svet. Sicer pa vprašamo: kdo je upeljal po Koroškem in Stajerskem politiko polena? Kdo je napadel s strovo silo napredne kmete na stoterih shodih? Kdo hujška neprlehoma? Prvaki, farški hujskadi, vasi tista črna gospoda, ki zdaj krokoško solze joka... .

Volitve v Finkensteinu. Občinske volitve v tej občini so kontale z smago naprednjakov v 1. in 3. razredu. V 2. razredu so smagali klerikalci.

Iz Miski pri Sv. Mohorju. V tej občini so kontale volitve s popolno smago naprednjakov. To je zanimivo, ker je bila občina dolgo klerikalna. Pri zadnji volitvi je bil izvoljen v 2. in 3. razredu le 1 klerikalec; v 1. razredu pa so izvolili naprednjaki sami 3 klerikalci. Županom je bil izvoljen g. Jost. Ravno tako so bili voljeni v krajini solski svet sami naprednjaki.

Iz Rožne doline se nam piše: Repinčnik v „Miski“, agent za farško-prvačko pooblastila, se je tednika „Stajerc“ tako prestrelil, da bi kmalu zblaznil. Gotovo bi moril pribreti iz kranjskega kuratela v „grške“ norščico, aki bi ga neka „počerednica“ ne potolažila z svitlimi 60 krovnicami, katere se bodo v tej občini porabili

za vasiljevanje prvačko-farškega „Slepirja“. Repinčnik, ne repinči se z svojimi priehtanimi krompcami! Kupi si raje „čavbe“, da namaleč svojo brihtno glavico: z ostalim drobižom pa plačajo voznike, ki ti bodo po tvoji volji bajto iz Mikle na Dobrovo prepeljali... .

Zmagá v Šaumbodju. Pri občinskih volitvah v tej občini so zmagali naprednjaki na celi črti, aki ravno so kierikaici „dečaji“ z vsemi močmi. Zopet za črnahue — „tužni Korotan“!

V sv. Margareti v R. se je ustrelil posnetnik Schuschnig.

Fajmošter — **župan**. V Radi hoče postati fajmošter občinski svetovalec. Ali dokazalo se mu je, da je to nepostavno. Mož pa trdi, da ve za fajmoštra na Koroškem, ki je celo župan. Kje? Kaj že vse hoče biti ti črni gospodje: župani, poštarji, časniki, govorniki, direktorji posojilnic, ravnatelji konzumov, — le dobro duhovniki noče biti!

Koledver v Beljaku (Villach) se bode prezidali. Troški te velikanske zgradbe bodo znašali čez 3½ milijone kron, od katerih plača država 2 milijona. Zgradba se skoča do konca 1. 1908.

Ustilo je na Stubenski gori hlapca Schmucnerja. Pri delu mu je padlo težko poleno na glavo, da je bil takoj mrtev.

Vlak je povezil 28. p. m. v Beljaku (Villach) delavca J. Maiera in ga težko ranil.

Utonil je zopet v Vrbškem jezeru neki ključar iz Poreča.

Po svetu.

Koliko ljudi umre vsak dan? Na svetu živi okoli 1500 milijonov ljudi. 30 let se računa za srednjo življenjsko dobo enega zaroda. Vsakih 30 let umre torej 1500 milij., vsako leto 50 milij., vsak dan 137.000, vsako ure 5700, vsakega minuta 95 in vsakih 2 sekund 3 osebe. Vsakokrat kadar dihneš, je izdihnilo že 2–3 oseb.

Rudarska smrt. V Lievnau na Francoskem se je propstila v 3. sahtru vseh razstrelbe strupenih plinov velika nesreča, ki bi postala lahko usodenpolna, ker je bilo 812 knapov v jami. K sreči so se rudarji vendar še redili. Pač pa so našli smrt neki Stajger ter dva intenerja. — Veliko groznejša pa je nesreča, ki se je pripravila na Nemčem. Natancno številke so niso znane, ali gotovo je, da je od 150 do 300 rudarjev našlo smrt. Nesreča se je zgodila v jami Reden, ki ledi v bližini mesta Saarbrücken v južnem Reinslandu. Ze preje so se našli razstreljivi plini (Brennluft) in glavni intener je baje prepovedal delo. Valed pomote(?) pa se to povelje ljudom ni nasnanzilo in tako so šli tudi v posadelek na škat. Plini so se vneli in velikanska eksplozija je raztresla celo jamo ter nasula štrekno z 2–300 rudarji. Dosej se je dobitio iz jame 165 mrljov, ki so včasoma tako razumešarjeni, da jih nikdo ne sposna. V jami pa je bilo divjati grozoviti ogenj in je onemogodil nadaljnjo rešilno delo... . Grozni priori so se godili okoli jame. Tisoče ljudi se je zbiralo, nekaj denarja je kar zblaznilo in s silo so jih moralni zadržati, da niso skočili v škat. Eksplozija je bila tako velikanska, da so mihali ljudje na potres. Natancno število ponearedencev primeseno prihodnjih. Do torka srečer so dobili že 148 mrljov. Nesreča je tudi za nas zanimiva, ker dela ravno v Reinslandu jako veliko stajerskih rudarjev.

Orečniki-morilci. Neki mož iz Trebinja (Buana) se je vratal iz Amerike v svojo domovino in imel prenotiti. Bal se je roparjev in del raje v Žendarmerijsko kasarno. Navzoda sta bila 2 žandarji; povedal jima je, da ima prenosila ter je prosil, aki smo v kasarni prenotiti. Orečnika sta mu to dovolila. Uro pozneje je skočil neki gospod v vrtje. Ker je sredil druge orečnike, jim je to povedal. Kasarna je bila zaklenjena. Zdaj so vrata in načrti kmeta umorjenega. Orečnika sta ga umorila in skrila denar v skerjenje. Orečnika sta bila odpeljana v Mostar.

Črna „sraka“. Zaprli so ogromnega župnika Bartu in mesta Medgyes-Ezézaker, ker je ukradel tamozniki ljudski banki okoli 100.000 K.

Potpulja se je v črem morju barka „Galata“ s 60 delavci.

Republikanec umar. V občini Vassard pri Preburgu so umorili neznanci ženo in hčerkbo bogatega mešarja Orbana ter odnesli okoli 4.000 kron.

Velikanski stolp, pravi „Wolkenkratzer“, o katerem smo že pred kratkim poročali in ki se sezida v visokosti 658 čevljov v Novem-Yorku, — bude obsegal 48 nadstropij poleg 11, ki jih ima že poslopje. Na vsaki strani bode 9 velikih oken. Vse stolp zgradijo iz železa in bode stala zgradba 12 milj. kron. So pač tički tam onkraj velike luži!

Samomori so postali na Dunaju kar nalezljiva bolezni. V pol meseca (prosinca) se je umorilo 68 oseb.

Srečna občina je nemško mesto Klingenberg. Mesto posebuje toliko ilovice, da je postal z njo bogato. Občinarji ne plačajo nikakoršnih doklad, pa dobijo po 300 markov na leto iz občinske blagajne.

Farska kuharica. Pred leti je prišla klerikalna posojilnica sv. Vincencija v Pragi v konkurs. Člani so izgubili par milijonev kron. Vodja te sleparke posojilnice je bil pater Drosd. Te dni pa se je omožila nekdanja kuharica tega Drosda. Zdaj se je izvedelo, da si je ta babura pri svojem patru 70.000 K „prihranila“. Pri potroki so napravili ljudje demonstracije.

Vojveda — morilec. V Rimu so zaprli vojvedo Carace, ker je umoril svojo ljubico, 17 letno pevko Loulo Bichan; dekle je bilo nosno. Oče morilca je milijoner.

Velikanski vibar je divjal v kitajskem morju pri Hongkongu. Čez 50 barčic se je potopilo več kot 100. Kitajcev je utonilo.

Ljubi „Štajere“! V Izvejstju so imeli klericalci shod. Dekan Fecht je dejal: „Dragi kristjani! Poslušite, da se vas bodo tudi na drugem svetu vprašati, kako ste oddali svoj glas pri državnoslobski volitvi...“ Dekan je pozabil povedati, kateri svetnik ima to zadevo preiskaval? — Zakaj ni fajmoštov zep nikdar napoljen? Star kmet nam je odgovoril na to pršanje tako-le: Bila sta dva brata, prvi kmet, drugi pa fajmošt. Pojerašča sta po raznemu obetu prazni zakljuci. Prav po bratoslavsko sta se razdelila, tako da sta zakljuci na sredini prezela. Spodnji del z dnem je dobil kmet, zgornji brez dna pa fajmošt. In od tega časa nimajo lastni zakljuci dina...

Gospodarske.

Sejni na Štajerskem. 4. februarja: Ormanč (mesečni živinski), Dobrava v okraju Celje (letni in živinski) Sv. Jurij na Ščavnici (kramarski). Slov Hartmansdorf v gleisdorškem okraju (letni), Jarenina v mariborskem okraju (živinski). Kalobje v celjskem okraju (živinski), Lipuica (letni), Schoder v muravskem okraju (letni in živinski), Ščavnica (mestna živina), Sp. Puškava (živinski), Unecmarkt pri Judenburgu (letni in živinski), Videm pri Brežicah (živinski), Weiskirchen pri Judenburgu (letni in živinski), Wies (letni in živinski). — 5. februarja: Ormanč (živinski), Sv. Peter v okraju Krize (letni in živinski), Radgona (mesečni živinski); — 6. februarja: Gradec (sejem z žitjem, mrvo in slamo na Griesplatzu, sejem z lesom na Lendplatzu); Ptuj (sejem s konji, govedo in prašiči), Leutschach pri Arnfelsu (mala živina); — 7. februarja: Gradec (s konji in govedo poleg kraljice), Breg pri Ptuju (prašiči), Šočtanj (letni in živinski).

Pomagajte ptici! V zimskem času trpi tvoj najboljši prijatelj, ptica. Dajaj ji hrane! Tudi na vodo ne pozabi, kajti kje jo naj dobi, ko so vasi potoki zamrznjeni!

Zitnega črnega kebra (Kornkäfer) predeleži oziroma vjameš tako-le: Razsiri ovcovo kožo (voljeni stran spodaj) pred kupom zita; vrki kebre, ki se zbirajo, v velo vodo. Na Francoskem trdijo, da pomaga honoplja. V šupo z 200 hl. pšenici so prinesti konopljene semena; drugo jutro so se vasi kebri izselili. Teden dñij se kebri odhajali, potem jih ni bilo nikdar več v šupo.

Po „B.“.

Koliko zasluziš pri mieku? Kmetski pisatelj Darschmid je izračunal v „Agrarblatu“: Krava z 500 kil žive teže, ki ima vsako leto eno tele in daje poleg tega veliko mleka, potrebuje sledče manzidine redilnih snovi (v kilah) skozi 250 dñij: Beljakova 1:20, Štrike 6:24, masti 0:35 kil; breja krava beljaka 0:35, Štrike 3: maščobe 0:20 kil. — Na leto daje to sledče številke:

za 340-25 kil beljaka	a 50 vin.	K 170-12
„ 1950 — „ „ 10 „ „ 190-50		
„ 110 — „ „ 50 „ „ 55- „		
„ 10 — „ „ 8 „ „ 80		

Skupne potrebodline na km: K 4.6.42

K temu pride še za molzenje (za 10 komadov 1 dekla z K 625 plade), za hlev in potrebščine (32-60 K), za obresti in risiko (28- K), za porabo krave (K 8:50), za bika (K 2-), torej skupno K 133-60. — Vsi troški za tako kravo bi torej znašali K 550-05. — Dohodki pa:

1 tele, 4 tedne, 74 kil po K 1:08 — K 80-; skozi 9 mesecov po prodaji teleta 2.300 litrov mleka po 20 vin. je K 460-; od tega 10% za raznašalca mleka (skozi 270 dñij) po K 180 = 50 K ostane torej K 410-

Skupni dohodki znašajo K 490.- Torej znaša kmetova izguba oziroma troški za gnojitev 60 kron. Dotični pisatelj pravi: kmet bi moral prodajati liter mleka z 25 vin., potem bi imel gnoj kot edini dobiček.

Mokro klet posuša, ako nastaviš v nju klor-kalijske soli (Klorkaliumsals) za vedjo klet zadostuje pol kile. Ta sol vzame mokrota na se in kmalu opisni čez soljo vodo. Daj to sol potem nad močni ogenj, da izgine voda v pari in sol je zopet rabljiva. Zlasti za krompirjeve kleti je to sredstvo dobro, ker nasprotnje temu, da dobijo krompirji nove kali.

Kako je treba ravnati z gnojem, ki ga kmetički vozi na polje jeseni in po zimi? Ker je odgovor na to vprašanje bas sedaj velike važnosti za naše poljedelce, hočem naveсти takoj že pred včimeti temi objavljenje glavne misli v ti zadevi gosp. strokovnega učitelja Hafnerja. On pravi približno to-le: Pravo ravnanje z gnojem se začne že v trenutku, ko ga nalagamo na gnojišča na voz. Treba je namreč gledati na to, da se pomešajo notranje, že bolj razkrojene plasti z zgornjimi že bolj suhiimi, to pa zaradiča, da dobri cela njiva jednak gnoj. Nalaga se naj gnoj na ta način, da se prične na koncu ali na jedni strani in sicer tako, da se vzame jedna partija od zgornje plasti pa do dna gnojišča. V kupih se vrše razkroji, pri katerih izpuhti dragoceni dušik v obliki amonijsaka. Nadalje izpere def z gnoja najbolj dragocene redilne snovi, kateri se potem sčasoma stekajo v zemljo. V slednjem časovanju tam, ker so bili kupček, kakor pravimo mi doma „stehneta mesta“. Na takih mestih poleže žito, krompir ni močnat, grah se sicer razvija, toda kmalu poleže in segnije. Dalje časa tedaj letijo kupček, temveč se porazgabi amonijsaka, ki izpušča tem gostje so stehneta mesta. Na takih prostorih je zemlja pregnojna, medtem ko ima okrog in krog manj vreden gnoj. Gnoj se toraj naj raztrosi! To pa jednakomerno, in se naj razdelijo večji kupi. Ali lahko ostane raztroseni gnoj v edem času na njivi nepodoran, ali pa se naj kaj podorje? Na polodnih njivah bi bilo zelo napadno, pustiti več časa raztroseni gnoj. Ako namreč dežuje na zmrzljena tla, ali če kopni sneg, potem se gnoj izbere, in koristne gnojove tvarine ne morejo v zemljo, temveč jih odplove voda. Na takih njivah se toraj naj raztroseni gnoj kaj podorje. Ko je zemlja zmrzljena, naj ne aploh več ne nosi gnoj na njivo. Ako pa spravljamo tješaj, naredijo se naj na primerem mestu na njivi veliki kapi. Na ta način se pomešajo že pri nalaganju zgornje plasti s spodnjimi. Greda razvada in velika škoda pa je, da se avosijo na jivo najpoprej zgoraje plasti in potem še le spodnje. Umetna posledica tega ravnanja je pač potem ta, da dobri le en del njive dobro ulečen gnoj, drugi pa njive pa suh, nestrohnel gnoj. Pri spravljaju gnoja razvoda na te, da se gnoj jednakomerno porazdeli. Posamezni kupček naj bode toraj jednak veliki, razdalja med njimi v vrsti pa tudi jednak. Isto tako naj bodo posamezne vrste jednakovske. Ali se naj gnoj kaj raztrosi, ktere ga takoj ne podorjemo, ali pa naj ostane do oranja v kupih? Hlevski gnoj ne sme ostati na noben način dalje časa v kupih na njivi. Tako ravnanje je zelo škodljivo, bodisi ob ktereckoli dasu. Tudi po zimi se ne sme zgoditi kaj takega. Za kaj? Ta mesta se morajo izbrati na takem prostoru njive, kjer voda ne more odploviti gnoja. Kupi se naredijo tako-le: Kot podlago za kup nemoto jedno plast zemlje in še le na to potem gnoj. V kupu samem pa se naj vrsti ena plast gnoja, potem zopet plast zemlje, in sicer tako dolgo, da doseže kup visokočisto jednega metra. Končno se pokrije kup z zgoraj in ob stra-

neh s približno 30-40 cm. debelo plastijo zemlje. Ko pa se potem zopet razvala gnoj po njivi, moramo globati na to, da se popolnoma premestita zemlja in gnoj. Tudi spodnja plasti zemlje se naj razvosi. Popolnoma drugače pa je raztrošen gnoj na ravnih poljih. Zguba amonijska tukaj ni velika, zlasti tamkaj ne, kjer se je že na gnojišču dobro ravnalo z gnojem. Ako tukaj v raztrošenem gnoju izpere def razkrojne gnojiline snovi, gredo pa je naravnost v zemlji, in se v zemlji jednakomerno razdelijo. S tem pa še seveda ni rečeno, da bi bilo boljše, pustiti gnoj raztrošen, kakor ga kaj podorati. Na vsak način je boljše, če se kaj podorje gnoj, da se vrsi razkroj v zemlji, in se na ta način zboljša zemlja v fizikalnem oziru. Kmetje grešijo tudi v tem mnogo, kako globoko se naj podorje gnoj. Da se razkroji gnoj, treba je zraku, topote in mokrote. Da ti lahko vplivajo na gnoj, podorje se naj gnojilo plitvo. Vendar pa se ne sme gnoj tudi preplitivo podorati; kajti tako sicer lahko vplivata nanj zrak in topota, zmanjka pa mu lahko med letom mokrote. Popolnoma natanko se seveda ne da določiti, kako globoko mora priti gnoj, ker se to ravna po kakovosti tal. Povprečno se lahko reče, debelejša ko je zemlja, plitvejša mora priti gnoj, in lažja ko je zemlja, globokejša naj pride gnoj. Ker se pri razvanju z gnojem na polju delajo velike napake, omeniti je, da je treba, da ostane mnogokrat gnojenje po poljama breznepečno zaradi slabega ravnanja z gnojem. Po „Gosp. Glasniku.“

Vzgoja umne svinjereje. Svinjereja je velika in koristna panoga gospodarstva, ker ona vrde lepo novce kmetu v žep. Zatoraj je treba, da oprezzo ravnamo z njo ne samo v reji ampak tudi v snegu ker je zelo bolesnim podvržena. Hočem Vam na kratko opisati iz lastne izkušnje nekatere važne točke o tej prekoristni gospodarski panogi. Ko je merjase leta star ga še le smemo pripačiti na rasplod, rabimo ga k večjemu do četrtega leta, ker tedaj postane predtek in nerodoviten. Prasico pripačujte s prvim letom in jo rabite do 5. ali do 6 leta za pleme. Kdor spušča premalte prasice z sedmimi ali osmimi meseci po elementi ima slabke bolehnove svinje ki postanejo od roda do roda slabje in zelo bolesnim podvržene, posebno take svinje rade boleajo na želvah (skrofuloz) ker je to poddeliva bolesen. Brejno prasico morate tečno krmiti. Kuhan krompir in kuhan korenje katerim primelamo nekoliko otrobov, dalje dajemo nekoliko kuhanega ječmena, za napoj pa otrobove vode. Surove zrane kakor n. p. koruza jedmeni ni priporočljivo dajati brejnim prasicam ker rado napenja. Zadnje dni pred porodom je dajati manj hrane da se dreva izpraznijo in porod olajša. Praseta naj sesajo približno 7 tednov, ko so 3 tedne stara začnute jim pomelem dajati hrane kakor sladko mleko, v k-tero nadrobite košček hrane kuhni ali skuhajte na mleku kak redek močnik in moko. Pasiti je treba, da so posode vedno čiste in se jed ne skisa kar povzroči nevarno drisko. Katera je pri sesajočih živalih zelo nevarna. Ker je pralič inenitna domača šival, ker se da v kratkem času porediti in ni izbirčen v klaji. Najboljša svinjska hrana je kuhan krompir, korenje, repa in skoraj vse zelenjave. Ako primelamo k tej klaji otrobov ati moko zamoramo pratič dobro izpitati. Svinja ni posebno proti zraki občutljiva, ampak v mokroti, kjer so vlažni blevi in gnojnice zaostaja, tamkaj se rada bolesen udomači. Večkrat se ljudje pritožujejo, da nimajo nikake ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 2. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 3. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 4. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 5. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 6. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 7. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 8. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 9. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 10. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 11. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 12. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 13. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 14. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 15. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 16. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 17. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 18. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 19. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 20. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 21. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 22. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 23. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 24. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 25. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 26. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 27. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 28. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 29. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 30. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 31. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 32. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 33. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 34. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 35. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 36. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 37. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 38. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 39. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 40. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 41. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 42. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 43. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 44. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 45. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 46. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 47. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 48. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 49. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 50. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 51. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 52. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 53. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 54. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 55. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 56. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita s čisto vodo umiti in ispaditi. 57. Večkrat se praseta potrebujejo, da se zmanjša ardeči pri svinjih. Hrano, ki jo dajejo, je ravno tako, kakor bi jo se blev metal in kaj je v zrak temu? Ti ljudje gledajo premalo na snago ker svinje ljubijo čistoto, v svojem blatu, nikoli ne spé, zatoraj je treba čiste in suhe steteje. 58. Korita, v katerih se daje hrana, so nezasna, v katerih se preostala hrana skisa in zelo škoduje. Treba je toraj pred vsakim krmiljenjem korita

Novost! Odrašenim koristno, otrokom veselje! Brez stroškov! Novost!

Da bi povzdrnila zmisel šedenja, upeljala je

mestna hranilnica (Sparkasa) v Ptiju.

nove uredbo, ki se je v drugih krajih že obneela in je jako premerna potrebi ljudstvo. To so t. zv.

domače hranilne kase. (Sparbüchsen.)

Kdor hoče, dobi lepo izdelano blagajnico domu. To blagajnica ne stane ničesar: le kot varščine si zasiguri hranilnica prvih shranjenih 4 K. Ali kadar odstopiš od članstva, dobiš teh 4 K nazaj. To domače hranilne kase dobiš tedaj čisto zastonj. Blagajnični ključek ostane v hranilnici; kadar imaš že neko sveto nabранo, prineseš blagajnico, katero se odpre pred tvojimi očmi in se ti vpiše v hranilno knjižico dotočno sveto. Tako nabiraš lahko najmanjše svete, kraj za kraj carjem, — tako navadš lahko svojo deco na šedenje in ji napraviš veliko veselje, — in vse brez da bi žrtvoval vinar!

Prepričani smo, da bode vsakdo uvidil nujno potrebo teh domačih kas!

Torej pristopajte mnogoštevilno!

Mestna hranilnica ptujska.

Zahajevanje brezplačno
in franko moj veliki ilustrirani cenik s deset 3000 slikami o nikamativ, stenami in zlatih urah, kakor o vsekovrstnih stenamiv in zlatinah, godbenih instrumentih, ročnih izjekih in usnjih po prvotno-tovarniških cenah.
Nikamata romonter-ura K 3.—
Sistem Roskopf patent 4.—
Švicarska originalna sistem Roskopf patent-ura 5.—
Registratorna „Adler-Roskopf“ nikamata anker-romonter-ura 7.—
Štrehena rom-ura „Gloria“ dell 7.60
Štrehena rom-ura „Gloria“ dell 11.50
Ura kukavica K 8.60, boudinice 2.90, kuhinja ura K 3.—
„Schwarzwalder-ura“ K 2.80.
Za vsake ure 3 letno pismeno jamstvo. Nobene rizike! Zahajevanje dovoljeno ali pa se denar vrne.
Prvataovarna za ure Hanns Konrad
v Mostu (Brlek) št. 876 (Češka). 518

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odšimali kopele s hiaponom po sledenih jeknjanjih cenah. Več navaden dan ob 1. uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1. uri predpredan za 60 vin. (30 krajcarjev.) 376

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Lep okras za vsako sobo je moja
dobro Ideča Jeckele-ura

v lepo izrednjem okrovu, dober streg, s 3 letnim posnemanim jamstvom, z belozelenimi kazalci in številkami, 18 cm visoka kompletno z hranilnico postavljenem utemelj (gvitljom) izvareno po ceni samo K 2.80, ura kukavica K 8.50.

Vsako leto prodano več kakor 30.000 komadov ur in vsi moji p. o. odjemljivi so z menoj popolnoma zadovoljni. To število, ki ga v Avstriji ne doseže noben drug urar, napolj dokazuje soliditeto moje trgovine.

Vsako, tudi najmanjše narodlo se kar napravljajo izvirni. Razpoljila po poštini povzetju

Hanns Konrad

prva trdika ura v Mostu (Brlek) št. 876 na Češku.

Cenik z možnimi podobojami čez 3000 se deposituje vsakomur na zahtevanje naštanj. in franko.

683

prva trdika ura v Mostu (Brlek) št. 876 na Češku.

Cenik z možnimi podobojami čez 3000 se deposituje vsakomur na zahtevanje naštanj. in franko.

106

priporočata izvrstešaščne stroje (Nahmiasche) po sledeči cen:

Singer A 70 K —
Singer Medium 90 —
Singer Titan 120 —

Ringschiffchen 140 —

Ringchiffchen za krojače 180 —

Minerva A 100 —

Minerva C za krojače in devijarje 160 —

Howe C za krojače in devijarje 90 —

Cyinder Elastik za devijarje 180 —

Deli (Bestand'sile) za vsekovrstne stroje. Najne

cene so niže kakor povsodi in se po pogodbah

plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brez

plačno.

Najboljše

klajno apno

se dolga samo pri

Adolfu —

Sellinschegg

Ptuj

najlepši
mestna
gledališča
(teatra).

Trikotno
pismo
jamstvo.

5 kron!

V tej kazavesti
nem.
kakaveste.

Prva tavarna na ure

Hanns Konrad v Mostu (Brlek) št. 876 (Češka).

Bogato ilustrirani cenik z nad 3000 slikami se vsakomur na zahtevanje deposituje brezplačno in poštansko presto.

Columbijska kitara citre

prisene brez vsakega uha veselje in

radijet v vsake familijski. Columbijska

kitara citre so 49×35 cm velike, imajo

41 strun, 5 skordov in so na njih s

pomočjo podloženih not lahko takoj igra.

Rabi se jih se nad 100.000 komadov.

Dobivajo se le naravnati pri moji

trdki. Cene: kompletni s folio in z

vssemi potrebitnimi K 11.— Sekirice (note) komad po 20 hr.

Akkord-citre v vsaki kakovosti komad po 3.50. 4.—

5.— 6.— 7.— 8.— in dalje. Nekaj

ratko, ker se blage lahko zamenja za

druge ali pa se vse denar

ravnaja za druge ali pa vse denar vrne.

Razpoljila po poštini povzetju Krugloščegovega Muzikantnega

Hanns Konrad

v Mostu (Brlek) št. 876 na Češku.

Velik ilustrirani cenik z nad 3000 slikami se deposituje vsakomur

na zahtevanje brezplačno in poštansko presto.

106

Ponatis in ponaredbo kaznivo.

Edino pravi je Thierry-balsam

edino z veliko znamko marko. Postavite varstvo.

Startezano izvrstno domačo zdravilo.

Cena 15 malih ali 6 velikih steklenic ali 1 veliko

postreško steklenico s petnati-zamaskom K 5.— 10.—

Prvi vanki se takoj stari rani vnetci, poškodbi.

Cena 2 posodi K 3.60 franko. le po poravnaju

ali prejemam plastično.

Ap. A. Thierry v Pragadi pri Rogatci-Slatini.

Zbrojite v trehčini založljivo na prenos zastojno franko

106

MASTIN

doktorja pl. Trnkocijca, krmilno varstveno sredstvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom Mastin. Previdni kmetovalec ga primeda krmu vsaki omenjavi trivali. Najvišje medaje na razstavah in tisoč zahvalnih pisem pridajo o velikih uspehih, ki se dosegajo z mastinom.

Tovarniška založba: lektorar Trnkocijc, Ljubljana. 51

Kovačnico

želim dobiti v najem, v kakem trgu ali pri glavni cesti do 1. aprila t. l. Oglašajo se naj le taki, ki imajo veliki dela. Naslov: Franc Miklar kovač, posta Ober-Friesen b. Völkermarkt na Koroskem, 49

Pekovski učenec

se sprejme pri g. Fr. Zagoda,

pok. mojstra v Fondaoru,

četrta 3 leta z vso prekrško;

vprava se načrtnost pri mojstru

(tudi slovensko). 45

Gostilno in trgovine z mešanim blagom

se prода zaradi samavsa; sloj blizu teleskopske postaje (Dvorje pri Mislinji); vrednost je K 6.000, pošodi se ob sklepnu pogodbo K 2.000. Poslopje je novo zidan, z opako krovom zavarovan. Vsi se izviri pri upravi „Stajerca“. 47

dame (novček), 1 krasno zelo

točljivo zrcalo v usnjati moški

peček, 1 zepni nosilci s pri-

pravom, 1 par mandarinov garni-

bev, 3 gumbi za usnjico, vse

z dušljivimi s patenčnimi zaklepom, krasen album za

slike, v katerem je 36 naprej-

ški podob sveta, 5 redi, kateri

povrčajo pr. starci in mladi

člani manjšega smeha, 1 jaka

restna knjiga, v kateri so na-

pisana pesma, 20 hr. za kom-

ponente, 1000 drugega

zrakoplovov, 1000 drugega

zrakoplovov